

ZGODNJA DANICA.

KATOLIŠK CERKVEN LIST.

„Danica“ izhaja vsak petek na celi poli in velja po posti za celo leto 4 gl. 20 kr., za pol leta 2 gl. 20 kr., za četrt leta 1 gl. 20 kr. V tiskarnici sprejemana za celo leto 3 gl. 60 kr., za pol leta 1 gl. 80 kr., za $\frac{1}{4}$ leta 90 kr., ako zadene na ta dan praznik, izide „Danica“ dan poprej.

Tečaj XLVI.

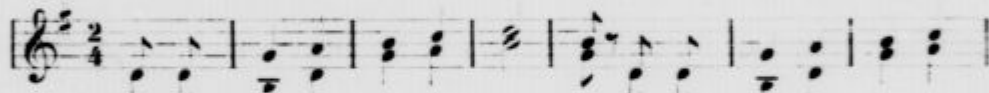
V Ljubljani, 17. svečana, 1893.

List 7.

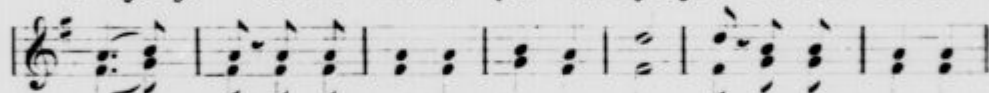
Himna Leonu XIII.

Krepko. Tempo di Marcia.

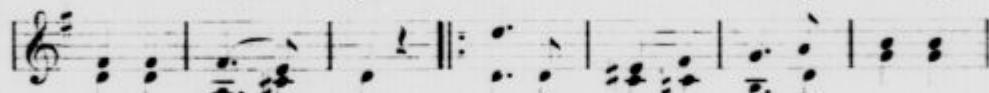
Vglasbil Jož. Lecičnik.

1. Kjer je Pe-tra cer-kev pra-va, Kjer je Ri-ma več-na

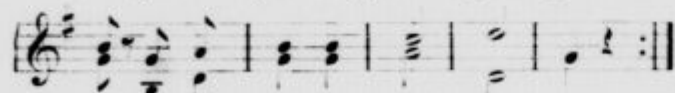
sla-va, Tam v po-božno-sti ve-li-ki Se gla-si-jo

vsi je-zí-ki. Bla-gor Le-o-nu O-če-tu,

Bla-gor bla-gor Bog mu daj! Blagor Le-o-nu O-če-

tu, Blagor, bla-gor Bog mu daj!

Himna Leonu XIII.

Kjer je Petra cerkev prava,
Kjer je Rima večna slava,
Tam v pobožnosti veliki
Se glasijo vsi jeziki.
Blagor Leonu Očetu,
Blagor, blagor Bog mu daj!

Glas gre čez sedmere griče,
Vatikan junaško kliče.
Še Svetnikov tihe rake
Glas pošiljajo v oblake:
Blagor Leonu Očetu,
Blagor, blagor Bog mu daj!

Po ravnéh in visočinah
Po vodáh, hribih, dolinah
Po prostoru sveta vsega
V svetih trumah se razlega:
Blagor Leonu Očetu,
Blagor, blagor Bog mu daj!

Angelji se pridružite,
Svoje petje z nam' sklenite.
Da se bode živo vnelo,
Nad zvezdê v nebo donelo:
Blagor Leonu Očetu,
Blagor večni Bog mu daj!

Stolp je.

III

„Postavil sem te za luč narodov.“
Izai. 49. 6.

Velika, vesoljni svet zanimajoča slovesnost, petdesetletnica škofovanja svetega očeta papeža Leona XIII, se bode v kratkem sijajno proslavljala. Tje v Rim se ozirajo vseh katoličanov oči, kakor na velikanski krasni najterdnejši na skali nepremakljivi sozidani stolp svetilnik v silno razburjenem morju svetâ. Pomorski svetilniki so z večine zgrajeni na skalnatih ertih in pomoljih, da se od daleč vidijo. Mnogokrat so v nevarnosti, ker na takih mestih se čestokrat zaganjajo divje-razljuteni besni valovi, a na ertastih pečinah se brezvspešno s strahovitim bobnenjem na tisoč in milijon kapljic razperšê, a skala jim smelo kljubuje, ter se po prestanem viharju ponosniše in veličastniše dviguje v očiščenem zraku proti jasnemu nebu. Tak starodavni, na terdni skali zidani stolp je sveta rimska katoliška Cerkev. Nje obstanek do konca svetâ je zagotovljen od Boga, čigar besede so terdnejše kot nebó in zemlja. „Ti si Peter (skala), in na to skalo bom zidal svojo cerkev, in vrata peklenska je ne bôdo premagala!“ (Math. 16. 18.)

Pred 74 leti (v adventu 1819) je imela blažena Katarina Emerih čudovito prikazen, ki se očitno nanaša na današnje razmêre. „Videla sem rimsko cerkev svetlo-blišêêo, ko solnce. Iz nje so se izlivali po celem svetu čarovno-svetli žarki. Videla sem ogromno množico ljudi, ki so podirali cerkev sv. Petra, pa tudi od druge strani mnoge, ki so podertine zopet zidali. Cela versta jih je bilo razpostavljenih delavcev po celem svetu, in čudila sem se njih tesni tajni zvezi. Podirajoči so cele kose tergali, mnogo je bilo med njimi pristašev raznih ločin (sekt) in odpadnikov. Po natančnem načrtu so podirali oni gospodje, ki so imeli bele modro obrobļene predpasnike z žepi in za pasom so zatikali zidarske žljice (kelje). Oblečeni so bili različno, a bilo jih je tudi velikih, debelih, imenitnih môž z vradniško obleko in zvezdami, ki sami niso delali pri podiranju, pa so s svojo keljo zaznamovali na cerkvenih stenah, kje in kakó se ima razdirati. Zgrozila sem se, ugledavši med njimi tudi neke katoliške duhovnike. Kakšenkrat so se ustavili, kakor da ne vedó, kakó bi nadaljevali svoje delo, pa so se shajali pri nekem svojem tovarišu, ki je imel debelo knjigo, v kateri je bilo načertano vse delo in način zgradbe in razdejanja. Na to so zopet natančno zaznamnjali kos, ki se mora podreti, in hitro je bil na tlêh. Razdirali so sicer brez velicega hruma, nekako mirno pa določno, vendar so se plašno ozirali in so bili oprezni. Sv. očeta papeža sem videla, ko so serično molili, a v njih okolici so bili neki nezvesti prijatelji. Videla sem malega černca jako živo človeêe, ki je na vse kriplje delal proti cerkvi... Ves sprednji del (ladija) cerkve je bil že podert, altar z Najsvetejšim je še stal. Ah! kako me je to žalilo, in mislila sem pri sebi, kje je oni môž rešitelj, ki je stal verh cerkve rudeêe oblečen deržêc belo zastavo? Kar zagledam veličastno gospo prihajajočo po velikem ograjenem prostoru pred cerkvijo. Krajce širokega plašêa prime z rokama ter se lahno vzdigne v visočino. Stala je na cerkveni kupoli in razprosterla svoj zlato-blišêêi plašê nad vsim prostorom cerkvene stavbe. Razdiravci so se ustavili za hip in so mirovali. Ko so hoteli zopet nadaljevati razdiralno svoje delo, niso nikakor mogli k onemu prostoru zavarovanemu po plašêu mogoêne gospê. Sedaj so se zidavci na drugi strani poprijeli in lotili dela z silno pogumnostjo. Prišli so skup od vseh strani stari, hromi, revni, pozabljeni môžje, pa tudi mnogi krepki mladi ljudje, mladenêi, žene, otroci, duhovniki in svetni in kmalu so zopet sozidali, kar je bilo podertega....

(Dalje nasti)

Pust je zažgal, post naj bi gasil!

Ni zastonj „pust“ v pratiki slikan z rogmi. O kako se marsiktero oko joka in serce poka zaradi prehude nesreče, ktero je temu ali tej pust nakopal! Kaj vse bi dal, kaj terpel in prenesel, da bi le to mogel še imeti, kar je rogovilasti pust uzel, ukradel, ugrabil, odnesel!

Pust je grešil zoper nebó in zemljo, zoper Boga in ljudi, zoper vse božje in cerkvene zapovedi, ker v vsaktere pregrehe je ljudi hujskal, dražil in zapeljeval.

Že smo poprej omenili, kako pust med drugim ljudi draži, da veliko greše, da greše zoper prvo božjo zapoved, kakor že imenovani bogoljubni škof Janez Zwerger piše, da si nečistnik v svojem sercu postavi malika, katerega bolj ljubi kot očeta in mater, še bolj kot Boga samega in v katerega obrača vse svoje misli in želje in kaj da hudega iz tega prihaja? Naj sledi tukaj pa še, kako nečistnik greši zoper vse druge zapovedi: pravi namreč ta slavní mož:

Nečistnik greši zoper drugo Božjo zapoved s krivimi prisegami. Kolikokrat kliče nebo in zemljo na pričo, da bode zvest svojemu maliku! Kolikokrat se roti in terdi, da noče Boga in zveličanja imeti, ko bi kdaj serce od sedanjega svojega malika odverní! Le prisege so velikokrat pomoček, s katerim mu je mogoče doseči svoje hudobne namene. In vendar se nobene prisege raji ne prelomujejo, kakor take. — Nečistnik greši zoper tretjo zapoved. Nedelje in praznike skruni, ker ima tisti čas, ki je za službo Božjo odločen, nepripuščene ali nevarne shode, ali še celo med sveto mašo obilno greši. Kako bi tudi molil k Bogu, odkar vse misli in vse čutila svojega serca na svojega malika obrača? Zeló se pregrešuje nečistnik zoper četrto zapoved. Otroci, ki so imeli poprej priserčno ljubezen do svojih staršev, so merzli, nepokorni in termasti, kakor hitro je serce v to strast zapleteno; še celo starši se ne bodo motili, ako iz hitrega spremenjenja v obnašanjí svojega sina ali svoje hčere sklepajo, da se je ta strast že zbudila. Kaj mara strastna hči za vse še tako pravične ugovore staršev zoper zvezo, če tudi njeno pravo vero v nevarnost postavlja! Naj starše in sorodnike sramota obhaja: naj žalujejo do smerti: serce, ki je nečistosti vdano, je za vse neobčutljivo. — Koliko grehov zoper peto zapoved spremlja nečistost! Grehi zoper lastno življenje, ker si nečistnik z razuzdanostjo zgodnjo smert nakopava, ali celo iz otožnosti in obupnosti, ki je nasledek nečistosti, kar je naj strašnejše, sam sebi uzame življenje; grehi zoper življenje otrokovo, ako je sad razuzdanosti, ali poskušanje za končanje njegovega življenja, s

kterim se hoče grozovita mati sama v grob pogrezniti: grehi zoper življenje moža ali žene, ki se morebiti zavoljo nove zveze s poti spravlja; grehi zoper življenje zapeljivčev ali zoper življenje od Boga poklicanega pa nadležnega sva-rivca! Kakor je zgubil življenje sv. Janez Kerstnik vsled prigovarjanja gerde Herodijade, tako je sv. Stanislava, škofa krakovskega, še celo pri altari umorila roka kralja Boleslava, ker ga je po svoji dolžnosti svaril zavoljo nečistosti, ki je bila vsemu kraljestvu v pohujšanje. Poslednja sodba bo veliko umorov tudi tam razodela, kjer se sedaj sama nedolžnost kaže. — Koliko je grehov zoper sedmo zapoved! Nezvestobe sinov in hčer, hlapcev in dekel, tatvine vsake verste, da se strasti streže, da se darovi dajejo, da se kupuje nečimeren lišp. Velikokrat dobé očetovo premoženje nepostavni dediči, otroci iz prešestva. — Grehi zoper osmo zapoved! Opravljanje in obrekovanje je navadno orožje, s katerim se zapeljivec odpravlja; z mnogimi lažmi, ki se leta in leta ponavljajo, se poprejšnje sramotne dela zakrivajo; in z lažnjivim obetanjem hoče nečistnik svoje hudobne namene doseči. Tako spremlja tedaj nečistost cela versta grehov zoper vsako Božjo zapoved. Zato se tudi tolikokrat primeri, da nečistnika, če že vendar kdaj premišluje obilnost in velikost svojih grehov, ravno to naganja, k vsem poprejšnjim grehom dodati nov greh, greh obupnosti. Kakor so se mu poprej majhni grehi dozdevali, tako velike sedaj vidi, in s Kajnom pravi: „Prevelika je moja pregreha, da bi zaslužil odpuščenje!“*) in z Judežem si morebiti iz obupnosti življenje vzame. On pozabi, da je Božje usmiljenje vendar neskončno večí, kakor vsa človeška hudobija.*)

Nečistost je poslednjič naj nevarnejši greh, ker človeku največi nadloge nakoplje: že v časnih zadevah pride nečistnik v veliko slepoto zastran stanú, vrednosti, časti, dolžnosti, koristnosti: velikokrat pride v uboštvo, ker je slep za svoj dobiček in nepripraven za opravila; on si podira zdravje in gnjije v boleznih, v katerih se razodeva njegova sramota: „gnjiloba in červi,“ pravi modri Sirah, „se ga bodo polastili, in v velik zgled bo postavljen, in veržena bo njegova duša iz števila živih.“*) Pa tudi nad cele kraljestva in ljudstva pridejo zato hude šibe, in če to nič ne izda, pride pogin.

Strašnejši pa je dušna reva, ki izhaja iz nečistosti, pred vsim slepota grešnikova o lastnem dušnem stanu, slepota uma, pozabljivost Boga, smerti in prihodnje sodbe, oterpnjenost volje, pre-

*) I. Mojz. 4, 13.

*) Wilmers Lehrbuch der Religion, str. 304—306.

*) Sirah. 19, 3.

velike želje po časnem življenji, potem stud do življenja in nazadnje samomor v neštevilnih prigodkih.

K sreči je predobrotna mati sv. Cerkev postavila 40dnevni post, ki se je ravnokar pričel, da bi ubogi grešnik ne obupal, temveč spoznal svoje zmote, se spreobrnil, spokoril, se umil v presv. kervi brezmadežnega božjega Jagnjeta, dosegl zopet zgubljeni mir in se poslednjič zveličal.

O koliko storé na telesu bolni in bolehní ljudje, da bi zopet ljubo zdravje dosegli! Kako se zderžujejo te in one jedi, stradajo, se zatirajo, daleč popotvajo k zdravnikom, spanje si pritergujejo, v merzli vodi se „knajpajo.“ samo, da bi zopet zdravi postali!

O predragi bralec! Prašam te: Ali pa ni „knajpanje“ zoper tvojo dušno bolezen še vse bolj potrebno, kervavo potrebno umivanje, očiščevanje, olepšanje uboge duše v presrečnem studencu svete pokore.

To premisli, to poslušaj, to opravi, in porok sem ti, da mi boš hvaležen o Veliki noči za ta opomin.

Praznik Lurske Matere Božje.

Otroci Marijini! Preteklo soboto se je pervikrat vernil najnovejši prelepi praznik, ki ga je sv. Cerkev ustanovila, da zopet nov biser vplete v krono Marijino. Enajstega svečana lanskega leta se je obhajal v Lurdu z vso slovesnostjo dan „Prikazanja brezmadežnega Spočetja“ (Apparitio Immaculatae).

Ta dan 1. 1858 je bilo, ko je Kraljica nebes in zemlje, Marija Devica iz nebes stopila v to revno solzno dolino, dotaknila se s svojo deviško nogó skale Masabielske in se prikazala v svoji rajski lepoti revni, pa pridni in nedolžni pastaričici Bernardiki.

Glejte, malo časa je od tega — 35 let — in že je češčenje Lurske Matere Božje razširjeno po celem svetu, in čudežev, ki se godijo v prej neznanem Lurdu, ni moč več prešteti. Na milijone romarjev hiti vsako leto od vseh krajev sveta v sveto Marijino mestice Lurd, ki ga neki škof imenujejo novi „Jeruzalem.“ — Ne boš že lahko našel otroka, ki bi nič ne vedel o Mariji, ki se je prikazala Bernardiki. Ni je pač menda dobre hiše, kjer bi ne imeli take podobice in ne kraja, kjer bi ne bil po Marijini priprošnji kdo ozdravljen na duši ali na telesu.

„O srečni mi, da živimo ob času, ko se sveti na nebu sv. katoliške Cerkve tako krasno, tako jasno mogočno znamenje Device brez madeža spočete,“ zdihnil je neki poseben častilec Lurske Matere Božje.

Da vstrežejo želji Marijinih častilcev, so sv. Oče Leon XIII. sami velik Marijin častilec, dovolili, da se sme obhajati 11. svečan v Lurdu kot poseben praznik, in se brati sv. maša in brevir z novimi molitvami v čast Lurske Matere Božje, kar sv. Oče na prošnje prav radi tudi za druge kraje dovolijo.

Z največjim navdušenjem so pozdravili Marijini otroci to dovoljenje iz rok sv. Očeta, in z največjo svečanostjo in nepopisljivim veseljem so obhajali

lansko leto pervokrat v Lurdu ta praznik čudežni Materi Božji na čast. — Pač res je: čimbolj nas stiskajo neverniki in pretijo ladijo sv. Petra vtopiti in pokončati, tembolj čujeta oko in roka Božjega kermarja nad njo; s tem večjim zaupanjem se ozirajo dobri, pridni otroci na Marijo, mogočno morsko Zvezdo; tembolj se zatekajo k svoji blagi Materi; in ljubezen je znajdljiva, da zmirom najde in porabi vsako lepo priložnost in počasti najljubeznivšo Mater. O kako lep, kako pripraven je tudi ta novi praznik za to!

Zatorej, častilec Marijini po Slovenskem, obhajajmo tudi mi vsako leto z največjo radostjo novi Marijini praznik, praznik pervega Marijinega prikazanja! Obhajajmo ga pa s tem, da precej obljubimo Mariji, da hočemo prav nedolžno in čisto živeti, močni v veri, goreči v molitvi in ljubezni. S tem bomo napravili neizrečeno veselje svoji dobri Materi, posebno zdaj v tem času, ko se zdi, da nam Marija še posebno kliče: „Otroci moji: Pokora! Pokora! Pokora!“ — in zdihujmo prav velikokrat: „O Marija, brez madeža spočeta, prosi za nas, ki k Tebi pribežimo!“

Pod vodstvom in zastavo brez madeža spočete nebeške Kraljice bo sv. Cerkev gotovo sterla glavo kači in njenim služabnikom, ter obhajala slavno zmago čez vse svoje sovražnike. Kako bodo tarnali prostomišljaki, ko bodo jasno spoznali, komu so služili! Bog jim daj spoznanje, dokler ni prepozno.

O liberalizmu.

Pogovor na železnici. — Prosto po italijanskem izvirniku priredil J. J.

IV. Poglavje.

(Dalje.)

Jaz si mislim to tako-le: Ako so vse vere jednake ali dobre, kakor modrujejo ti prostomišljaki in liberalci, tedaj bi ne bila nobena prava in nikakor ne potreba, da bi človek sploh imel kako vero, tedaj bi bile vse vere le izmišljene! In kaj je vendar tak nazor družega, kakor nekoliko prikrito brezverstvo? Kaj pravite li Vi k temu?

— Da imate čisto prav.

— Tedaj mi priznavate, da je liberalizem vir brezverstva?

— In če Vam to priznavam, kakove posledice kanite iz tega izvajati?

— Kake posledice? Kaj neki družega, nego da je liberalizem vir vsega zlega, tako kot je vera vir in studenec vsega dobrega.

In prijatelj je obmolknil, bil prepričan, premagan.

— In da je ravno vera ona reč, nadaljeval sem, ki najbolj podpira dobro vlado in je njena najtrdnjša zaslomba, da osrečuje ljudstva, tega mi pa ne bode hoteli tajiti?

— Gotovo ne! Razvidno in umevno je samo ob sebi. Kjer ni strahú Božjega, tam tudi ni spoštovanja pred postavami, — in strah in spoštovanje pred postavami je vendar najtrdnjša zaslomba in najkrepkejša podpora državne vstave. Tedaj ne preostaje nič družega, nego strah pred kruto silo, strah pred kanoni!

— In če to ne zadostuje več...

— Potem imamo pa anarhijo, prekucijo in kervave umore. To nam kaže zgodovina vseh časov; o tem se niti dvomiti ne more.

— In ta stvar je tako jasna, da so jo sprevideli vsi postavodajalci.

— Gotovo, vsi; starejši in novejši, razun male peščice onih, ki so pač modrovali o postavah, a pri postavodajanju niso imeli nikacega vpljiva.

— Tako je.

— Vedno mi je v mislih oni odlok najvišjega sodišča angleškega, ki je leta 1884 v pravdi bogotajca Bradlauga slovesno izreklo: Kedor ne veruje v Boga, ne more biti niti dober oče, niti dober soprog, niti dober državljani.

— Izverstno!

— In sodišče je nadalje sklepalo: Kakor tisti, ki ni dober državljani, ne more opravljati nobene javne službe, tako je tudi zbornica poslancev ravnala čisto prav, da ni hotela sprejeti med se tega poslanca, ki se je branil priznati vero v Boga kot temelj družbenega življenja.

— To je bilo čisto pravilno.

— Tedaj je res, da je tu bilo prašanje za bogotajca, ne za navadnega brezverca.

— Posledice brezverstva so iste, kakor posledice bogotajstva. Oba, brezverec in bogotajec, cenita kot temelj npravnosti „naravno poštenje,“ kakor imenujejo to ne pa čeznaravnih nagibov.

— Pa vendar je razloček med pervim in drugim.

— Da, pa ne v bistvu. Bogotajec pravi: ni Boga; jedini zakon je moja volja. Brezverski teist pa pravi: Bog je sicer; pa je mnogo prevzvišen, da bi se z nami pečal; tedaj je tudi njemu človeška volja popolnoma neodvisna.

— To je res.

— Glejte tedaj, kam vodi liberalizem: k brezverstvu z vsemi svojimi posledicami. Toda še več, sedaj vam dokažem, da liberalizem vodi do bogotajstva.

— To je že malo preveč!

— Nič preveč se vam ne bode zdelo, če pomislite, da je od brezverstva do bogotajstva le par korakov.

— Kako to?

(Dalje nast.)

Ogled po Slovenskem in čopisi.

Ljubljana čestitala sv. Očetu. V nedeljo, 12. t. m., se je gospod mestni župan Peter Grasselli v imenu mestnega zastopa ljubljanskega poklonil prevzvišenemu gospodu knezu škofu s prošnjo, naj blagovoli naj vdanejša voščila ljubljanskega mesta sporočiti sv. Očetu. Prevzvišeni so se za čestitanje prav iskreno zahvalili ter obljubili, da hočejo taisto naznaniti sv. Očetu.

Škofovska 50letnica sv. Očeta na ljubljanskih ljudskih šolah. Č. kr. deželni šolski svet je sklenil, da o priliki papeževe slovesnosti dovoli učencem eden prosti dan. Ob enem je naročil, naj šolska vodstva priredé primérna praznovanja. — Ministerstvo je določilo za vse avstrijske šole soboto, 18. t. m., kot prosti dan.

Ljubljana. Postni pastirski list prevzvišene-
nega gospoda kneza škofa omenja v začetku

slavno škofovsko 50letnico sv. Očeta Leona XIII, ki bo 19. tega mesca, in škof prašajo, zakaj to vesoljno veselo preslavljanje? Odgovarjajo, da gotovo tudi zarad vzvišenih lastnosti Njih Svetosti: toda pred vsem pa zato, ker so sv. Oče namestnik Jezusa Kristusa na zemlji, oče vsih katoličanov. In kakor verni katoličani moramo to slovesnost obhajati kot izraz žive vere v škofovsko in papežko oblast, kot izraz vdanosti, ljubezni, pokorščine do Njih — kakor verni, zavedni katoličani. Pastirski list torej nadalje tehtno obravnava katoliško zavednost po glavnih točkah govora, ki so ga imeli ob času prvega katoliškega shoda.

Gledé papeževe 50letnice velevalo višji pastir, da naj se 16., 17. in 18. februarja obhaja tri-dnevnik na tak način, kakor se obhaja rožnovenska pobožnost mesca oktobra, in sicer ali dopoldne v zvezi s sv. mašo, pred izpostavljenim Najsvetejšim, ali pa popoldne kot posebna pobožnost z blagoslovom. — 18. febr. zvečer po Ave-Mariji zvoní se z vsimi zvonovi en četert ure. — 19. febr. izpostavi se pol ure ali celo uro dopoldne ali popoldne Najsvetejše: dopoldne peta sv. maša, K sklepu Te-Deum. — Verniki naj ta dan prav obilno pristopajo k ss. zakramentom in darujejo sv. Obhajilo za sv. Očeta.

Ljubljana. Za papežovo škofovsko 50letnico se vse po svetu iskreno pripravlja. Papež sami, kakor se iz Rima poroča, so odločili 16. in 17. t. m. maševati v stoljnici svetega Petra: za te dni je namreč napovedanih kacihi dvanajst tisuč romarjev iz Italije v Rim.

Časniki iz vsih mest po katoliškem svetu naznanjajo, kako se vse pripravlja na to slavnost.

„Slovenec“ priporoča, da naj bi se po deželi, po zmožnosti, zažigali tudi kresovi.

V Ljubljani se pripravljajo na razsvitljivo, ktera bo delala čast mestu, ki je papežu čestitalo in vsi deželi, in ktero zlasti tudi katoliško društvo priporoča.

K papeževi himni. V 28. številu „Slovenca“ smo brali na tretji strani pod naslovom „Prav res!“ med drugim, da tudi papeževe himne imamo, pa so večidel le učeni napevi za izurjene pevce: kaj lahkega, popularnega za otroke in za ljudstvo pa ni znanega. Usojamo se omeniti zvezčka „Mali slovenski pevci.“ Zbirka dvoglasnih šolskih napevov. Zložil in na svetlo dal v spomin 11. aprila 1869, zlate maše Sv. Očeta Pija IX. Josip Levičnik, učitelj v Železnikih. Na čelu teh pesem se nahaja „Himna Piju IX.“ besede pa se dajo lahko rabiti s spremeno imen tudi za sedanjega Sv. Očeta Leona XIII. (G. skladatelj je bil poslal takrat 1 krasno vezani iztis potem

dunajske nuncijature tudi Sv. Očetu Piju v Rim. Napev: „Himna Piju IX.“ moral je ondi ugajati, ker so bili ukazali tadanjemu slavnemu kardinalu Antonelli-tu, da se je g. skladatelju v njih imenu zahvalil. Gl. „Danico“ l. 1860 list 41.) Zbirka „Mali slov. pevec“ je že razprodana; ker bi pa papeževa himna za predstoječo slavnost vendar morebiti ugajala, g. skladatelj ni zoper to, ako jo „Danica“ vnovič da natisniti in razširiti med naše ljudstvo. Ako bi dalo to kaj dobička, oberne naj se v prid gosp. mons. Jeranove dijaške kuhinje. (Prav serčna hvala! Vravvalo se je, kakor vidite v današnjem listu, brez poseb. natisa. Vr.)

Občni zbor kat. družbe 5. febr. 1893. (Konec.)

4. Društvo je izdalo leta 1892 in brezplačno vsim udom v Ljubljani in po deželi razposlalo 26. letnik „Drobtinic.“ Vsebina tega letnika je spet mikavna in ker donša in razpravlja domače reči, življenje in delovanje zaslužnih rojakov, je zanimiva za našo domovino. Vredoval jih je spet to leto verli gospod dr. Lampe, kateremu je društvo posebno hvaležno. Zgotovilo se je 1000 iztisov.

5. Knjižnica se je pomnožila l. 1892 za 41 knjig, in jih sedaj vseh skup šteje 3678. Razposojujejo se pridno društvenikom. Ob nedeljah in praznikih čita se dopolndne marljivo tudi v društveni sobi.

Časniki, ki jih ima družba, so te-le: Slovenec, Zgodnja Danica, Vertec, Domoljub, Kmetovalec, Dom in Svet, Duhovni pastir, Rimski Katolik, Verhbosna, Mohorjeve družbe knjige in Matice slovenske, Dolenjske Novice, Vaterland, Grazer Volksblatt, Laibacher Zeitung, Christlich-pedagogische Blätter, Alte und Neue Welt, Katholische Worte, Echo aus Afrika, Glatter Michel in Katholische Missionen.

Dne 25. septembra je društveni odbor po posebni deputaciji izrazil svoje sožalje in sočutnost prevzvišenemu gosp. knezoškofu zaradi zlobnih in nedostojnih napadov liberalnih časnikov in izjavil neomenjene vdanosti in sinovske ljubezni vsled sklepa odborove seje dne 21. septembra.

Dne 20. novembra poklonil se je odbor ter pozdravil novega deželnega vodjo barona Viktorja Heina, kakor je pred odhodom poprejšnjega deželnega predsednika blagega barona Andreja Winklerja tudi od njega slavnostno se poslovil.

V smislu odborovega sklepa od dne 12. oktobra predložila je katoliška družba mestnemu magistratu odločen protest v znani zadevi v Ljubljani otvorene sramotne hiše, kar je menda tudi nekaj pripomoglo k odstranitvi te pohujšljive nesramnosti.

Konečno mi je še omenjati tistih verlih mož, kateri zlasti so si dobili zaslug v minulem letu za prospeh naše družbe, kot govorniki pri večernih zabavah, namreč gg. Kalan, Merčun, Debevec in kanonik Rozman, ali kot poverjeniki po deželi, posebno v Novem mestu, Trebnjem, Kamniku, Radoljici, Kranji, Leskovci, Idriji, Vipavi, in drugod, ter predlagam, da jim slavni občni zbor izrazi svoje priznanje, kakor tudi velezaslužnemu vreditelju lepih Drobtinic in g. Pihlerju za trud njegov pri večernih govorih.

Maribor. (Postni pastirski list lavantinskega knezoškofa.) (Dalje.) S pogledom na neoveržljivo ker zgodovinski dokazano resnico, da je bila naša sv.

cerkev utemeljena od Jezusa Kristusa Božjega Sina in da so jo apostoli bliskoma razširili po vsem svetu, vprašam, je li ta cerkev človeška naprava, ali je delo božjih rok? Kaj, naredba človeška naj bi bila naša sveta cerkev? Ko bi bil kedaj najoblastnejši rimski cesar zbral najbistrejše in najpogumnejše vojskovodje in bi njim bil velel: Pojdite po vsem svetu, pa uženite vse moje nasprotnike in prisilite jih z ognjem in mečem, da bodo vsi mislili, kar jaz mislim, in ljubili in sovražili, kar jaz ljubim in sovražim, da bodo vsi ljudje na zemlji z menoj enega duha in enega serca, tedaj bi pač bili sklicani možje odvernili: Cesarost, to je pretežavno za nas, to presega vse moči človeške! Apostoli pa so le zaslišali povelje kralja vseh kraljev: Pojdite po vsem svetu in učite vse narode božji evangelij, in že so odpotovali po široširnem svetu brez zaklada, da bi podkupili poslušalce, izvzemši zaklad molitve in požertvovalne ljubezni, brez meča in ščita, izvzemši meč božje besede in ščit žive vere — saj po zapovedi svojega mojstra niso smeli ne zlata, ne srebra in ne drugega denarja, še celo ne torbice, niti ne dveh sukenj, ne obutal, ne palice jemati na pot, (Mat 10, 9—10.) — nemudoma so odpotovali revni ribiči, z duševnim ternkom: z vzveličavnim križem v roki, na vse strani in vse kraje: sv. Peter je hitel v Italijo, sv. Pavel v Grecijo, sv. Andrej v Scitijo, sv. Jakob v Hispanijo, njegov brat sv. Janez v Malo Azijo, sv. Tomaž v Partijo, sv. Filip v Frigijo, sv. Jernej v Arabijo, sv. Matej v Etiopijo, sv. Tadej v Mezopotamijo, sv. Simon v Egipt, sv. Matija in sv. Jakob sta pridigovala po Palestini. In kaj so opravili ti navdušeni poslanci Jezusovi? Naučili so narode nebeških resnic, so jih spreobrnili h Kristusu, so premagali človeški rod ne z železom pač pa z lesom, kakor se prav primerno izraža sv. Avgustin. Naposled je spredel tudi rimski cesar, da se v sveti kerščanski veri razodeva neka viša, skrivnostna moč, zoper katero se z ognjem in mečem ne opravi nič, in tedaj je položil tudi rimski vladar, pred katerim so v prahu ležali trije deli svetá, svojo krong pred sveti križ ter je spoznal in častil in molil Jezusa, ki je na svetem križu za nas terpel in umerl. Vresničile so se tolažljive besede Jezusove, govornene ljubim apostolom: „Ne boj se mala čeda, ker vaš Oče je odločil, dativam kraljestvo.“ (Luk. 12, 32.)

Preljubi v Gospodu! Pravijo, da je skerbno preučevanje zgodovine človeškega rodú šola prave modrosti. Res je tako! Dvanajst nepremožnih Palestincev je poslal Gospod kakor ovce med volkove; vnel se je strahovit, kervav boj, in zmagale so ovce; že čez nekoliko desetletij so sv. apostoli pridobili skoro ves takratni svet za Jezusovo kraljestvo na zemlji, za sveto cerkev. Je li to delo človeških rok? Nikakor ne, temveč delo je božjega persta. „To je storil sam večni Bog, in čudež se je zgodil pred našimi očmi.“ (Ps. 117, 23.) Svoje dni je francoski cesar Napoleon I. skoro vso Evropo podjarmil; ujeli so ga in sredi nedoglednega morja so ga jetnika na samotnem otoku sv. Helene pazno stražili, da njim ulti ni mogel. Tukaj je rad premišljeval slavna dela slavnih mož. Toda nobenega slavnega dela veljavnih mož ni tako močno občudoval, kakor se je čudil pokristjanjenju paganskega svetá po dvanajstih ubogih judih. Montolon! zaklical je cesar nekega dne svojemu prijatelju in nekdanjemu generalu, jaz po-

znam ljudi, ali Kristus ni bil človek; jaz poznam človeška dela, ali delo njegovih apostolov ni delo človeško!

Tako je torej katoliška cerkev naprava božja, ki sega z nebes na zemljo in z zemlje v nebo. Vse ostale verske družbe so človeške iznajdbe, so izmišljene od mož, katerih ni navdajal sv. Duh, motil jih je le duh hudobni. Kakor je pa sv. cerkev rastla in se globeje in globeje vterjevala, slično naj se kraljestvo milosti tudi v naših srcih širi in širi. Napredujmo v spoznanju, da nas vedno bolj in bolj prešinja duh sv. vere; vterjujmo se v ljubezni, da zmirom zvesteje in zvesteje izpolnujemo zapovedi božje in cerkvene! Rastimo v modrosti in milosti pred Bogom in pred ljudmi! Posvetimo vso svojo ljubezen svoji od Boga nam dani mili materi sv. cerkvi. Verujem v sveto katoliško cerkev!

II. Božja je cerkev po svojem trajnem obstanku.

Prav mlada in slaba je bila še cerkev, a že so silni orjaki z mečem v roki obstopali njeno zibelko, ne da bi jo branili in varovali, marveč da bi novorojenko zaterli. Pa naša sv. cerkev se je tukaj pokazala v novem sijaju in veličju. Pridobila je novo znamenje svoje resničnosti in božje ustanovitve v groznih pregonih in napadih. Sveti mučenci in sicer nebrojni se nahajajo le v katoliški cerkvi. In tako bi mogli mučeništvo poleg občeznanih štirih znamenj prave cerkve imeti za peto znamenje naše cerkve kot božje ustanove in naprave. Takoj v začetku je podobna naša cerkev božjemu Detetu, katero bi bil Herod v zibelki umoril, da ni previdnost božja nad otrokom bdela in ga otela v daljni Egipt. Jednako je božja previdnost tudi nad malo cerkvijo bdela in jo varovala, da je vsi njeni zakleti sovražniki niso mogli uničiti.

Zlato se poskuša v ognju, človek pa v terpljenju, pravi sv. Duh v knjigi Pregovorov (17, 3.) V poskušnji terpljenja se je sv. cerkev verlo dobro obnesla; in pokazalo se je, da je delo božjih rok. Najkervavejše preganjanje se je veršilo od leta 64 do leta 305, v kateri žalni dobi je sto in stotisoč in milijonov kristjanov kri in življenje žrtvovalo za Jezusa Kristusa, svojega Odrešenika. Leta 67 so prvega rimskega škofa in papeža sv. Petra križali in njegovega apostolskega brata sv. Pavla so pa obglavili. Tudi vsi drugi apostoli so bili grozovito pomorjeni; edino le sv. Janez deviški ljubljene Jezusov je umerl vsled stárosti in slabosti. Za sv. Petrom je še devetindvajset njegovih naslednikov, rimskih papežev prelilo svojo kri za ljubega Jezusa. Rimsko mesto, prestolnica rimskih cesarjev in središče ogromnega rimskega cesarstva, spremenilo se je tako rekoč v mesnico, v kateri so poklali in podavili brez števila Jezusovih ovčic. Dokaz temu so katakombe ali podzemeljska pokopališča, kjer grobove sv. mučencev in mučenk zaznamuje palmova veja, vsekana v kamen, in pa posodica za sveto kri. To mesto merlirčev pod zemljo je tako veliko, kakor je mesto Rim nad zemljo.

Vendar kaj so terpeli junaški spoznavalci kerščanske vere? Kaj so preterpeli? Solze človeka posilijo, ko ogleduje orodje, s katerim so jih mučili, in serce se mu kerči, ko prebira popise njihove strašne smerti. Nekatere so z železnimi biči pretepali do belih

kosti, drugim so z jeklenimi grebeni meso tergali z života, v rane so njim pa trosili sol in vlivali kis. Zopet druge so natezali, da so jim žile v sklepah popokale, ali so jih gole valjali po ostrih črepinjah in bodečih kamenčkih. Nekatere so žgali z žarečim železom, ali so jih polagali na razbeljene železne plošče in posajali na železne stole, postavljene čez zapaljena kurišča. Neredkokrat so kristjane obešali za pete nad ognjišča, kamor so nadevali mokrih derv in zelenjati, da so se v smrtdljivem dimu zadušili. Še druge so metali v kotle, napolnjene z vrelo vodo, s smolo ali z oljem; mnogim pa so herbe polivali z raztopljenim svincem, so jih šivali v vreče, da se gibati niso mogli, ter so po njih teptali, ali pa so jih pometali v vodo in polučali v jame med strupeno golazen. Nekatere so polili z medom in so jih za noge in roke privezali za stebre ob solncu, da jih je ali merčes ugonobil, ali pa so zginili polagoma. Zopet drugim so ternje pod nohte zabadali in so razstopljeni svinec vlivali v zevajoče rane, posebno pa v prazne očesne votline in v usta, ko so jim poprej oči izkopali in jezik iztergali. Pa kdo prešteje imena kristjanov, katere so pometali med izstradane leve in razdražene rise; kdo pové število tistih, katere so kamnjali, križali, obglavili, sežgali? A kako so prenašali ti terpini strašne muke? Kako so sv. mučenci nepopisne bolečine prenašali? Stanovitno in poterpežljivo! Veseli so darovali za Jezusa življenje in kri, in še hvalne pesni so prepevali v bridkih mukah svojih, tolažeč se s tem, da je Jezus še več preterpel za nje in da jih čaka radi kratkega terpljenja na zemli, večno veselje v nebesih. (Dalec naš!)

Brazilijanec.

(Pepelnična.)

Splošnja želja se unela,
Ki ljudem kalí sercé:
Nova našla se dežela
Tam za Oceanom je.

Hajd' na noge, hajd' na barke!
Urno vsi v Brazilijo!
Mlade deklice in starke —
Vsaka tam kraljica bo!

Mladi dečki, stari moži
Tam čez noč bogati so;
Vsa dežela v eni roži
Osreči naselbino.

Zemlja ondi je sladkorna,
Ko prejadraš Ocean;
Hiša tamkaj ni uborna,
Žganjček pil boš dan na dan.

Več je ondi sladke kave,
Kakor tu kamenčikov,
Nina svet toliko trave,
Kakor tam je biserov!

O presrečna domovina,
Novi moj presladki raj!
Da bi morska globočina
Skoraj mi pustila taj!*)

*) Tje.

Že se svita, in se kaže
Zvoljena Brazilija;
Čakajo na brodu straže,
Sprejmejo popotnika.

Skozi mesta taj v puščavo
Nas beriči tirajo —
Na odločeno goščavo,
Kjer zverine tulijo.

Grozno solnce nas prepeka,
Žolta merzliza mori. —
Se pogreša nam obleka,
Manjka tukaj vseh reči:

Tu ni cerkve, ni kapele,
Poleg steze Križa ni;
Tu ni pesmice vesele,
Večne luči ne zvoní.

Jezus tukaj ne prebiva,
Se Marija ne časti;
Bridke solze vse preliva,
Na Slovensko vsak želi. —

* * *

Bodi zdrava, domovina!
Tu vzdihuje star in mlad —
Oj slovenska kronovina,
Da te vidim še enkrat!

Simon Gaberc.

Listek za raznoterosti.

Vabilo, k slavnosti katero priredi Katoliška družba v Ljubljani v proslavo škofovskega jubileja sv. Očeta papeža Leona XIII. 19. februarja 1893 ob 6. uri zvečer v društveni sobani katoliških rokodelskih pomočnikov v Poljskih ulicah. — Program. 1.) Sonatina v treh stavkih za klavir na štiri roke (Allegretto-andantino grazioso-vivace), zložil Fr. X. Chvatal op. 64. Igrata orgljarska učenca J. Čirič in J. Kamnikar. 2.) Vvodni govor v. č. g. dr. J. Kreka. 3.) Leonova himna. Zložil P. H. Tilen. poje zbor č. gg. bogoslovcev. 4.) Zagorska. Fantazija na slovensko narodno pesem. Foerster op. 51. Igrá slepi orgljarski učenec I. Gostinčar. 5.) Slavnostni govor g. derž. in dež. poslanca Fr. Povšeta. 6.) Tu es Petrus. Zložil M. Haller, poje zbor č. gg. bogoslovcev. 7.) Konečni govor g. dr. Vinc. Gregoriča. 8.) Avstrijska himna. Zložil I. Hayden, poje zbor č. gg. bogoslovcev.

Odbor kat. družbe.

Iz Št. Vida pri Vipavi, 8. svečana. Preserčna zahvala za poslano zbirko 10 gld. — za popravo cerkve ss. Kozma in Damijana. Jan. Demšar, župnik.

Iz Škofje Loke naznanja blagi g. J. Kajba, tergovca, da so mu dragi oče 16. t. m. ob 3.4 umerli, ter blagega pokojnika v molitev in spomin priporoča.

Rim. Posamezno sprejemanje diplomatov, kateri se odpošiljajo v Rim z visokih krogov naznanjat čestitanja sv. Očetu za 50letnico, kakor pišejo, se je imelo pričeti nekako te dni, ko so dospeli zastopniki

kraljevih družin z Belgije, Saksonije in Grecije. Ruski vradni opravnik Ivolsky pričakuje pisanja od cara, ktero bode s carovim darom izročil sv. Očetu. — Bog razsvetli visoke glave, naj bi poskerbele pred vsim za take darove sv. Očetu, kateri zadevajo prostost osebe papeževe in sv. Cerkve!

V Ramo, v Bosni, je te dni iz Ljubljane poslanih deset mednatih novih svečnikov, kateri so namenjeni za ondoto novo, pa ubožno frančiškansko cerkev. Izdelal jih je prav lično pa cenó pasar gosp. Ivan Kregar. Svečniki, iz neke miloščinje, visoki po 53 cm., stanejo vsi skup 30 gld., in so taki, da se dajo snažiti, ako se oprasé, in so zopet kakor novi.

Stara Rieka, 7. sveč. (Poterdilo.) Prejel sem hvaležno dar 10 gld. za cerkev sv. Antona opata v Stari Rieki. Tako tudi 12 gld. za ss. maše na čast M. D. Za vse sem iz serca hvaležen, ter Bog plati dobrotnikom in Vam, Prečast! — V nedelju šestdesetico — 5. febr. — jesam slovesno blagoslovio i postavio sveti križni put v našoj župnoj crkvi s. Antuna opata. U tom svetom činu mnogo mi je pomagao br. Alfons Marija, koji neumorno se trudi i radi za povekšanje slave Božje i polepšanje kuće njegove na blagor naroda. Zato kao vernoga in marnoga katolika Vasoja Preč. preporučam ga z najvećim strahopočitanjem...

Ö. Antun Palinić,

Dobrotni darovi.

Za dijaško mizo: Nekdo 5 gld. — J. A. 1 gld. 50 kr. — V. čast. g. župnik Matija Torkar 3 gld. — Č. g. župnik Jan. Demšar „pridnim fantom za špehovko“ 5 gld. — Č. g. župnik Al. Stare 5 gld. — Č. g. duh. pastir Fr. Kepec 2 gld. — Namesto venca za † g. prof. J. Marna č. g. župnik Val. Skul 3 gld. — Č. g. župnik J. Ažman 10 gld. nekemu dijaku k šolnini. — Sodraško verlo omizje 12 gld.

Za sv. Detinstvo: Čast. gosp. Henrik Povše, kaplan na Krki 21 gld. 25 kr. — Čast. gosp. Jožef Novak, kaplan v Dobu 37 gld. 50 kr.

Za sv. Očetu: Iz neke zapuščine 25 gld. — Nekdo 10 gld. — Č. g. župnik Leop. Lotrič 9 gld. — Češnjica 5 gld. — Č. gos. duh. pastir Fr. Kregar z Javorji 25 gld.

Za brat. S. R. Telesa: Gospodična M. Zupan 1 gld. — Iz Češnjice po č. g. duh. pastirju Fr. Kepica 12 gld.

Za Marijanišče: Ivanka Zakotnik 10 gld. — Č. g. župnik Martin Derčar 50 gld.

Za Detoljuba: Č. g. župnik Jern. Jare 3 gld.

Za gerško-katol. misijon v Carigradu: Prečastiti gospod dr. in dekan J. Sterbenc 5 gld.

Za afr. misijon: Č. g. župnik Andr. Zaman 7 gld. 80 kr. — S Češnjice po č. g. duh. past. Fr. Kepicu 6 gld. — Po čast. g. župn. Leop. Lotriču 11 gld. 50 kr.

Za misijone na Jutroem: Č. g. župnik Leop. Lotrič 1 gld. 80 kr.

Za najpotrebnejše misijone: „Jezus, usmiljenje“ 1 gld. 20 kr.

Za misijone: Nekdo 70 gld.

Za ustanovitev stalne in večji rezidence čt. oo. jezuitov v Ljubljani mesto sedanjega „procizorja“. Nekdo 120 gld.

Za svete misijone: Po čast. P. Efremu Turku Fr. Štanbel iz Ajdovce 12 gld.

Bratščini za duše v vrah: Gospod. M. Zupan 2 gld.

Za opravo ubožnih cerkev: Iz Predoselj 19 gld. — Gospa Ana Mali 50 kr. — Gospodična Helena Toman 50 kr. — Baronica Filomena Lazarini 1 gld. — Po čt. gg. Uršulinarcev v Ljubljani 9 gld. 22 kr. — Iz Bele cerkve 19 gld. 18 kr. — Neimenvan 20 kr. — Gosp. Luka Šabec 1 gld. — Z Radeč pri Zidanem mostu 38 gld. 95 kr. — Neža Hiti 1 gld. — Frančiška Koracin 30 kr. — Uršula Fabjan 50 kr. — Marija Fabjan 30 kr. — Iz Leskovca po č. g. Fr. Grivec-u 20 gld. — Z Rove 13 gld. 45 kr. — Z Mirne 10 gld. — Mica Židan 20 kr. — Z Blagovice 15 gld. — Z Šmartna pri Kranju 26 gld. — Z Osilnice 53 gld. 98 kr. — Iz Dol 26 gld. 22 kr. — Neža Cerar 20 kr.